

Súd: Okresný súd Komárno  
Spisová značka: 11P/130/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4221203035  
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrdíková  
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2022:4221203035.5

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou Mgr. Janou Tvrdíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. P., M.. XX.X.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: matka - B. P., M.. XX.X.XXXX, Q. W., S.Ý. W. XX, G. - F. Y., M.. XX.X.XXXX, Q. M. S. XXX/XX, XXX XX U. X, Č. D., o návrhu náhradných rodičov maloletej: I. I. Q., M.. X.X.XXXX J. J. Q., M.. XX.X.XXXX, G. Q. W. - Q.Á., P. XXXX/XX, na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno na uloženie výchovného opatrenia, takto

### rozhodol:

Súd z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť nariadenú nad maloletou F. P., M.. XX.X.XXXX počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, čím sa zrušuje rozsudok Okresného súdu Komárno 9P/114/2018-64 zo dňa 6.8.2018.

Súd nad maloletou F. P., M.. XX.X.XXXX n a r i a d' u j e výchovné opatrenie a to pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Žitavce, na 6 mesiacov za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd rodičom maloletého dieťaťa ukladá povinnosť upraviť svoje rodinné, bytové a sociálne pomery tak, aby vytvorili vhodné podmienky na zabezpečenie riadnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa do 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

### o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia - náhradní rodičia maloletej sa svojím návrhom podaným na Okresný súd Komárno dňa 9.9.2021 domáhali zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletou F.. V návrhu uviedli, že nevládajú výchovu maloletej, majú s ňou výchovné problémy, maloletá neposlúcha. Nevládzu zosúladiť zamestnanie s výchovou maloletej, preto žiadajú o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti.

2. V priebehu konania podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, a to dočasné zverenie maloletej do starostlivosti právnickej osoby - Centra pre deti a rodiny Žitavce. Uviedol, že náhradní rodičia zlyhávajú v zabezpečovaní tzv. vyšších potrieb maloletej, zlyhávajú vo svojich rodičovských zručnostiach a odmietajú ambulantné a terénne formy opatrení. Maloletá sa nachádzala u svojej plnoletej sestry, u ktorej nemohla dlhodobo zostať a náhradní rodičia odmietli si ju vziať späť k sebe. Z uvedeného dôvodu bol život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin maloletej ohrozený. Uznesením Okresného súdu Komárno 11P/130/2021 - 25 zo dňa 3.12.2021 bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Komárno.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno následne dňa 9.3.2022 podal návrh na nariadenie výchovného opatrenia nad maloletou, a to pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Žitavce, najdlhšie na šesť mesiacov na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa. V návrhu uviedol, že maloletá je umiestnená v Centre pre deti a rodiny Žitavce. Matka maloletej spočiatku prejavovala záujem o maloletú, avšak nemala vytvorené podmienky na zabezpečovanie riadnej starostlivosti o maloletú. Nedisponuje stálym a vhodným bývaním. Záujem matky je čisto formálny, prejavuje nezáujem a ľahkovážnosť v riešení problémov maloletej. Otec maloletej o maloletú prejavil verbálne záujem, skontaktoval sa s Centrom pre deti a rodiny Žitavce, spolu so žiadosťou o umožnenie kontaktovania sa s maloletou. Centrum jeho požiadavke vyhovel. Uskutočnil sa rozhovor prostredníctvom aplikácie Skype, otec maloletú navštívil aj osobne, avšak maloletá bola v tom čase na krátkodobom pobyte u svojej sestry. Otec sa plánuje s maloletou ďalej kontaktovať, navštevovať ju. Maloletá na otca reaguje pozitívne, obaja sú vo fáze spoznávania sa. Sestra maloletej o ňu taktiež prejavuje záujem, sú v kontakte, chodí k nej na krátkodobé pobyty. Žije však v domácnosti rodičov jej partnera, ktorí nesúhlasia s tým, aby sa maloletá dlhodobo zdržiavala v ich domácnosti. Sestra maloletej iné bývanie nemá.

4. Uznesením Okresného súdu Komárno 11P/130/2021 - 56 zo dňa 16.3.2022 boli obe konania spojené na spoločné konanie, ktoré je vedené pod sp.zn. 11P/130/2021.

5. Matke bol návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti doručený dňa 7.10.2021 a návrh na uloženie výchovného opatrenia v zmysle § 116 CSP dňa 11.5.2022. Otcovi maloletej bol návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti doručený v zmysle § 116 CSP dňa 14.1.2022 a návrh na nariadenie výchovného opatrenia dňa 6.4.2022. Rodičia sa k podanému návrhu nevyjadrili.

6. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní dňa 13.5.2022 uviedla, že úrad podal návrh na nariadenie výchovného opatrenia, nakoľko maloletá bola umiestnená v Centre pre deti a rodiny Žitavce potom, ako náhradní rodičia požiadali o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Matka starostlivosť o maloletú zabezpečiť nevedela a otec sa zdržiava v zahraničí. Uviedla, že na prípadovej konferencii dňa 13.12.2021 sa zúčastnila náhradná matka maloletej, ktorá odmietala kontakt s maloletou, pretože si myslela, že ak si maloletú vezmú čo i len krátkodobý pobyt, náhradná osobná starostlivosť im nebude zrušená. V centre maloletú kontaktovala iba sestra a otec maloletej. Sestra maloletej prejavila záujem o kontakt s maloletou iba formou krátkodobých pobytov. Nemá záujem o trvalú starostlivosť o maloletú, naposledy bola u nej 17.4.2022 až 18.4.2022. Otec maloletú kontaktuje sporadicky, prostredníctvom video hovorov, ak aj sľúbil návštevu, nie vždy sa dostavil. Centrum rovnako kontaktoval otca maloletej, poslali mu fotky. Otec žije s partnerkou, ktorej syn je rovnako umiestnený v Centre pre deti a rodiny Žitavce. Matka maloletej by sa mala zdržiavať v Zelenom Háji alebo u nového partnera v Dulovciach, je však ťažko zastihnuteľná. Nemá vytvorené podmienky, maloletú nekontaktuje, a ani v minulosti ju nekontaktovala. Je nezamestnaná a nie je u nej predpoklad, že by si podmienky zabezpečila. Kolízna opatrovníčka ďalej uviedla, že maloletá sa v centre adaptovala dobre. Naposledy ju navštívili 7.4.2022. Cíti sa dobre, je nekonfliktný typ, v škole si zvykla, má dobré známky a ani centrum neuvádza žiadne výchovné problémy s ňou. Okrem sestry a otca maloletej nikto ďalší neprichádza do úvahy vo veci starostlivosti o maloletú. Náhradní rodičia trvajú na svojom návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti.

7. Súd na pojednávaní, ktoré sa v zmysle § 180 CSP konalo v neprítomnosti rodičov maloletej a náhradných rodičov maloletej, vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, a to rodný list maloletej, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 30.11.2021, rozsudkom Okresného súdu Komárno 9P/114/2018-64 zo dňa 6.8.2018, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Komárno sp.zn. 9P/32/2020 a ostatnými ku spisu pripojenými dokladmi, a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový a právny stav:

8. Maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti manželom Q. rozsudkom Okresného súdu Komárno 9P/114/2018 - 64 zo dňa 6.8.2018, a to z dôvodu, že matka nemala vytvorené podmienky na starostlivosť o maloletú, poberala iba dávku v hmotnej núdzi, otec dieťa vôbec nepoznal, bol vo výkone trestu odňatia slobody. Súd oboch rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 28,05 € a upravil styk matky s maloletou každú stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každú páru sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod. Maloletá bola v starostlivosti náhradných rodičov do 6.12.2021, kedy bola na

základe uznesenia Okresného súdu Komárno 11P/130/2021 - 25 zo dňa 3.12.2021 dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Žitavce.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 31.12.2021 vyplýva, že náhradná osobná starostlivosť neplní svoj účel, pretože náhradní rodičia odmietajú ďalšiu starostlivosť o maloletú a podali návrh na jej zrušenie. Matka nemá vytvorené podmienky na zabezpečenie riadnej osobnej starostlivosti o maloletú, preto nie je možné, aby si maloletú prevzala do svojej starostlivosti.

10. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

Podľa § 37 ods. 2 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Podľa § 37 ods. 3 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

Podľa § 37 ods. 4 ZoR, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

- a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,
- b) inú povinnosť.

Podľa § 37 ods. 5 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

11. V zmysle ustanovenie § 47 ods. 2 zákona o rodine, súd vždy musí rozhodnúť o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, ak o to náhradný rodič požiada. Osobnoprávny pomer medzi dieťaťom a osobou, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je založený na dobrovoľnosti. Nikoho nemožno nútiť, aby sa staral o cudzie dieťa. A nemožno ani predpokladať, že by túto funkciu plnil v záujme dieťa, ak by mu bolo zverené do starostlivosti proti jeho vôli alebo bez jeho súhlasu. Z uvedeného dôvodu, keďže náhradní rodičia sami požiadali o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, súd túto formu starostlivosti nad maloletou v zmysle § 47 ods. 2 zákona o rodine zrušil. Keďže rodičia maloletej aktuálne nemajú vytvorené podmienky na zabezpečenie jej starostlivosti, bolo po zrušení náhradnej osobnej starostlivosti potrebné rozhodnúť o jej umiestnení.

12. Systém výchovných opatrení je v ZoR koncipovaný tak, že podľa intenzity sú rozdelené do dvoch stupňov, a to od miernejších zásahov (§ 37 ods. 2 ZoR) k zásahom vážnejším (§ 37 ods. 3 ZoR). Zákon ako všeobecné pravidlo určujem že intenzívnejšie výchovné opatrenie (uvedené v ods. 3) možno použiť len vtedy, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak miernejšie výchovné opatrenie nevedlo k náprave. Táto základná premisa je prelomená v odseku 5 citovaného ustanovenia. Hmotnoprávny, dôvodom pre použitie výnimky je, že iný postup vyžaduje záujem dieťaťa a ak účel výchovného opatrenia nie je možné dosiahnuť miernejšími výchovnými opatreniami.

13. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 ZoR u mal. F. T.e dôvodné. Súd mal v konaní preukázané, a to najmä z výpovede kolízneho opatrovníka, ktorý rodinné prostredie maloletej sleduje, že matka maloletej nemá vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté dieťa. Maloletú nekontaktovala ani po jej umiestení v Centre pre deti a rodiny Žitavce. Jej pobyt nie je stály, ani kolízny opatrovník nevedel potvrdiť jej aktuálny pobyt, je ťažko zastihnuteľná, ani v minulosti maloletú nekontaktovala. Je nezamestnaná a nie je predpoklad, že by si podmienky zabezpečila. Maloletú v centre kontaktoval iba jej otec, ktorý prejavil záujem o kontakt s ňou, a jej plnoletá sestra, ku ktorej chodí aj na krátkodobé pobyty. Nateraz sestra nemá záujem o trvalú starostlivosť o maloletú. Otec maloletej žije v Českej republike, spolu s partnerkou, ktorej syn je rovnako umiestnený v Centre pre deti a rodiny Žitavce. S maloletou sa kontaktuje cez aplikácie, bol ju aj navštíviť. Súdu nateraz nie sú známe jeho bytové a sociálne pomery. Na základe vyššie uvedeného mal súd preukázané, že účel výchovného opatrenia u maloletej nie je možné dosiahnuť miernejším opatrením, a že je v jej najlepšom záujme uloženie výchovného opatrenia - pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Žitavce najdlhšie na šesť mesiacov, a to za účelom zabezpečenia rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa. V priebehu pobytu maloletej v zariadení bude rodičom poskytnutý dostatočný priestor na úpravu ich bytových a sociálnych podmienok tak, aby po uplynutí lehoty výchovného opatrenia mali vytvorené podmienky na prevzatie maloletej do svojej osobnej starostlivosti. Súd im zároveň uložil povinnosť v zmysle § 37 ods. 4 písm. b) ZoR, a to povinnosť upraviť si svoje bytové a sociálne pomery.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.